

Het verhaal van de tijger en de muis

“De maandag na de herfstvakantie was ik helemaal kapot. We waren een week weggeweest, in een huisje. Net in die week was Elsa ziek, dus konden we helemaal niets beginnen. Edwin kon daar heel geduldig mee omgaan en goed voor Elsa zorgen, maar ik kon dat niet. Ik dacht: ons hele leven draait om Elsa en nu we eindelijk op vakantie gaan, wordt ze weer ziek. Die maandagavond zei ik tegen Edwin: ‘Ik kan echt niet meer, het is op.’ Hij heeft een sms naar de pleegzorgwerker gestuurd. Die belde de volgende ochtend meteen om te vragen hoe het ging. Ik zei dat het slecht ging en dat het me niet meer lukte. Toen is mij de regie uit handen genomen en is Elsa de volgende dag hier weggehaald.

RICHARD GEUDEKE

We kenden mensen die pleegouders zijn, dat vonden we mooi. Een hart en een huis met ruimte, dat sprak ons aan. We vonden het fijn als er meer kinderen in ons gezin zouden zijn, omdat we zelf maar één kind hebben. Ik weet nog dat de telefoon ging, mijn hart ging wel een slagje over. Tracy kwam bij ons wonen, een meisje van vijf weken oud, dochter van een tienermoeder. Ze was er opeens en het ging hartstikke goed. Kinderkamertje ingericht, babykleertjes in de kast, 's nachts steeds uit bed, we deden het gewoon. Ook tussen Annieke en Tracy ging het meteen heel goed, Annieke was bijna drie jaar en ze was erg blij met haar nieuwe zusje.

Hechting

Na een tijdje werd ons door de pleegzorginstelling gevraagd of Anita, de moeder van Tracy, ons deeltijd-pleegkind zou kunnen worden. Op dat moment was het de bedoeling dat Tracy op een gegeven moment weer bij haar moeder zou gaan wonen. Inmiddels is duidelijk dat Tracy voor lange tijd bij ons zal blijven. Het idee was dat Anita een paar dagen per week bij ons zou logeren, zodat de hechting tussen moeder en dochter opgebouwd kon worden en ik Anita ook praktische dingen over de verzorging en opvoeding kon leren. Anita was toen vijftien, Tracy was bijna één jaar.

Ik zag er wel tegenop, een puberdochter in huis, maar we hebben toch besloten het te doen, in het belang van Tracy: zij kon zo haar moeder beter leren kennen. In het begin was het leuk en ging het goed,

maar op een gegeven moment liep het toch mis. Anita kwam haar afspraken steeds vaker niet na en ze haalde haar leerdoelen over de omgang met Tracy niet. Uiteindelijk hebben de instanties besloten om met deze constructie te stoppen. Als het aan ons had gelegen, waren we nog wel een tijdje doorgegaan, al beseften we pas achteraf hoe pittig de situatie was geweest.

Uitdaging

En toen kwam Elsa. Ik werkte met chronisch zieke kinderen. Dit meisje was bij ons op de afdeling opgenomen en ze was in geen enkel pleeggezin te plaatsen vanwege haar medische achtergrond. Elsa heeft een te kleine onderkaak die te ver naar achteren ligt, waardoor ze niet zelfstandig, maar via een canule (plastic buisje) moet ademen. Ik weet nog wel dat ik er tegenop zag, we hadden het al druk genoeg met de andere kinderen, maar ik dacht ook: We kunnen dit. Voor Elsa was nergens plek en ik zag wel een uitdaging in de medische kant. We hebben er samen goed over gesproken, ook met de pleegzorgwerker. Die had vertrouwen in ons. De voogdijinstelling was allang blij dat er eindelijk een pleeggezin was gevonden. In het begin ging het best goed en Annieke was opgetogen over de komst van haar nieuwe zusje.

Continu ruzie

Ik wist dat Elsa niet altijd makkelijk was in haar gedrag. Dat was al zo toen ze nog opgenomen was op mijn werk, maar een kind 24 uur per dag thuis is toch heel anders. Ik kwam er snel achter dat Elsa's

gedrag grote problemen gaf tussen haar en Annieke. Na vier maanden zaten we al bij een GGZ-psycholoog. De twee oudste meisjes hadden continu ruzie, vooral om speelgoed. Als Annieke ergens mee aan het spelen was, wilde Elsa hetzelfde. Elsa wilde wel samen in Anniekes kamer spelen, maar daarna mocht Annieke niet in Elsa's kamer. Ze kon niet delen. Het meisje had een ernstige hechtingsstoornis en soms leek het of ze geen geweten had.

Ik was voortdurend politieagent of scheidsrechter. In het begin kon ik nog wel goed met haar gedrag omgaan: rustig uitleggen, erbij zijn als ze samen gingen spelen, maar na een tijdje raakte ik steeds meer geïrriteerd en vermoeid.

“Ik was voortdurend politieagent of scheidsrechter.”

Voor haar schreeuwen vond ik erg. Dan zat ik in de kamer bij de tuindeur en hoorde ik Elsa constant buiten krijsen, omdat ze haar zin niet kreeg. Ze bleef maar met zand gooien, slaan, met een schop op het hoofd van Annieke timmeren. Ze was daarin niet te corrigeren. Had ook geen spijt.

Doormodderen

Ik verweet mezelf dat ik geen geduld meer had met Elsa, maar er waren er nog twee die aandacht wilden en die raakten helemaal ondergesneeuwd. Elsa liet Tracy wel met rust, maar was vaak ook boos op ons. De sfeer was hier om te snijden. De gesprekken bij de GGZ waren voor ons erg heilzaam, omdat we ons verhaal mochten doen. Later kregen we nog ondersteuning door Video Interactie Begeleiding (VIB) en een maatschappelijk werker.

Na de zomer, Elsa was toen negen maanden bij ons, werd het steeds erger. We gingen vaker dingen apart met Elsa doen, zodat de andere kinderen ook aandacht kregen. We konden nergens meer met Elsa naartoe, vanwege haar gedrag.

“Al die tijd bleven we maar doormodderen.”

Op een buurtfeest klom ze bij iedereen op schoot. Ze zat ongeremd aan mensen op een vervelende manier. Ik raakte steeds vermoeider van de situatie en had steeds minder geduld. Al die tijd bleven we maar doormodderen. Achteraf weet ik dat het eigenlijk al heel lang niet meer ging, maar ik bleef het proberen. Tegen beter weten in. Ik zat er helemaal doorheen en ging volledig over mijn grenzen. Mijn nekharen gaan

nu nog omhoog staan als ik denk aan hoe het toen was. Ik wilde aardig voor Elsa zijn. Ik wilde een andere moeder zijn dan ik op dat moment was, maar het lukte gewoon niet.

Gevaarlijke tijger

We gingen met Annieke naar een therapeut die we via kenden. We merkten dat Annieke zich steeds meer terugtrok en vaker opstandig en boos werd. De therapeut liet Annieke een tekening maken van ons gezin, met de gezinsleden als dieren. Edwin en ik waren de grote papa- en mamabeer. Het kleine kuikentje tussen ons in was Tracy, met allemaal mooie kleuren. De tijger onder de voet van Edwin was Elsa en Annieke was het kleine muisje helemaal onderaan de tekening, apart van de rest. We waren geschokt. Annieke zag Elsa als gevaarlijke tijger en

zichzelf als klein muisje dat buiten het gezin stond. Toen we thuiskwamen van de therapeut zeiden Edwin en ik tegen elkaar dat dit niet meer kon. Het was klaar, dit was de druppel. Onze dochter leed teveel onder de situatie.

Verdrietige beslissing

Nadat we in een gesprek met de pleegzorgwerker en de voogd hadden aangegeven dat we zo niet verder konden, heeft Elsa nog vijf maanden bij ons gewoond. We wilden zelf voor haar blijven zorgen tot er een geschikte plek was gevonden, maar ik vind het wel erg moeilijk dat dit zo lang heeft geduurd. Pas toen ik na de herfstvakantie echt mijn grenzen aangaf, vertrok Elsa. Het was een heel moeilijke en verdrietige beslissing om haar los te moeten laten. Dit is Elsa verteld door de pleegzorgwerker, waar Annieke en ik bij waren. Toen Elsa hoorde dat ze weg moest, keek ze me aan en vroeg: 'Mag ik dan wel mijn dvd van Winnie the Pooh meenemen?'

Overleven

Er wordt nu gezocht naar een plek voor Elsa in een gezinshuis met oudere kinderen. Dit is voor een gewoon gezin niet haalbaar. 'Jullie zijn aan het overleven' zei de pleegzorgwerker toen Elsa nog bij ons woonde. Ik ga nu ook naar een therapeut om dit allemaal te verwerken. Het is te zwaar voor me geweest. Ondanks alle hulp lukte het toch niet en zijn we ook te lang doorgedaan. We hadden een groot verantwoordelijkheidsgevoel naar Elsa toe. Wat komt er van dat meisje terecht als we haar wegsturen? Ik wilde niet opgeven, maar daardoor ben ik over mijn grenzen gegaan. Ik heb veel niet goed gedaan, maar ik heb niet het gevoel dat ik heb gefaald. Ik mag ook trots zijn op wat we voor Elsa hebben kunnen doen." <